

været mindre godt, thi det kan ogsaa være blevet et godt Lyende, som da, nægtet det nu er et godt Lyende, maa være et saadant Vidnesbyrd om med sig, om at det engang i Fortiden har forseet sig paa en eller anden Maade — det kan ikke nægtes, at der er Noget i det, der anføres fra den anden Side, at man ved at værne om dette Lyende gaar de gode Tjenestehender for nær, naar man berører dem Leilighed til at faae indført de gode Skudsmaal i Skudsmaalsbogen, som de kunde vente at faae indført, naar de dertil gave deres Samtykke. Jeg skal ikke nægte, at jeg troer ikke, at Loven vil tabe ved denne Tilføjning; jeg troer, at den derved lettere vil vinde Indgang her i Thinget, og jeg troer, at den lettere vil forståes i Befolkningen, og at Befolkningen vil finde det rigtigt, at man har søgt at forsvare det gode Lyende imod et Tab, som det ellers vilde lide. Det er af disse Grunde, jeg har tilladt mig tilligemed min ærede Medforslagsstiller at foreslaae den under Nr. 1 anførte Endring. Der vil, forekommer det mig, ved Lovforslagets Vedtagelse med den af os foreslaaede Endring opnaaes et dobbelt Gode, for det Første det, og det er det, jeg lægger særdeles Vægt paa, at et Lyende, der har været uheldigt til at faae et slet Skudsmaal, forlænt eller ufortjent, ikke behøver at bære sin egen Skam omkring med sig, ikke behøver at offentliggjøre den, ja, meget værre end offentliggjøre den, thi selv om det blev offentliggjort, at Tjenestehendet havde forseet sig, vilde Tiden udvise det, det vilde gaae ud af Erindringen; men staaer det i Skudsmaalsbogen, kan det ikke bringes i Glemsel, saa vil det, hver Gang Tjenestehendet skal have en ny Tjeneste, oprisnes i Erindringen, og om det ogsaa har gode Skudsmaal siden den Tid, er der ikke Tvivl om, at Husbonden vil foretrække den til sin Tjeneste, som intet saadant slet Skudsmaal har. Han vil slutte som saa, at det Lyende dog maa være bedre, som ikke nogenstunde har faaet et mindre godt Skudsmaal, skøndt han deri kan tage storlig Feil.

Man opnaaer altsaa dette Gode for det mindre gode Skudsmaal, og for det gode Tjenestehende opnaaer man ved at foretage den af os foreslaaede Endring, at det ikke kommer til at savne den gode Virkning, det, at have et godt Skudsmaal, kan have for det til at faae en god Tjeneste og en god Løn. Jeg gjentager, at, om han ogsaa kunde producere et saadant Skudsmaal paa et løst Papir, vil det dog ikke have den Tillid i Publikum som et Skudsmaal, der er indført i Skudsmaalsbogen, fordi Leiligheden til at forvanske det løse Skudsmaal, ja, jeg vil sige Leiligheden til at lade fabrikkere et godt Skudsmaal ligger meget nærmere, naar man kan producere det paa et løst Papir, end naar man har det i en autoriseret Skudsmaalsbog, der altid kan gøres til Gjenstand for en Underjøgelse. Det er ganske vist, at disse Forhold, som her saa ofte ere omtalte, navnlig finde Sted her i Kjøbenhavn og i de større Kjøbstæder; det er ganske vist, at paa Landet trænger man meget mindre til en saadan Forandring som den her foreslaaede, og derfor har jeg ogsaa hørt Mange fra Landet høre, at man ikke indfaae, hvad Nytte en saadan Forandring skulde gjøre. Men jeg beder de Herrer sætte sig ind i Tilstanden, som den er og nødvendig maa være i Kjøbenhavn og i de større Kjøbstæder, jeg vil bede dem sætte sig ind i et saadant uhykkeligt Tjenestehendes Stilling, der ved et saadant Skudsmaal bliver hindret i, ikke at stræbe efter Forbedring, men hindret i at see sin Stræben efter Forbedring lykkes, idet der lægges det saa mange Hindringer iveien, som det ikke er i Besiddelse af moralsk Kraft til at overvinde. Istedetfor at man skulde hjælpe et saadant stakkels Menneske frem paa den gode Vej, lægger man det uoverstigelige Hindringer iveien. Men der er ogsaa paa den anden Side, forekommer det mig, paa Landet en fuld Erkjendelse af, at den Forandring, her foreslaaes, er billig, thi jeg har endnu aldrig seet noget slet Skudsmaal, jeg har endnu aldrig hørt Noget sige: Jeg har skrevet et virkeligt slet Skudsmaal for En, der